

Starteren

Nr. 2 — 35. årgang — Organ for Idrettsklubben START — Juni 1981

Suksess for junior- og guttelaget i Düsseldorf og Rheda-Wiedenbruck

Starts juniorlag var i meget eksklusivt selskap i årets påsketurnering i Düsseldorf. Den tradisjonsrike turneringen ble i år arrangert for 19. gang, og er anerkjent som den kvalitetsmessig beste juniorturnering i Tyskland. Foruten Start og arrangørklubben BV 04 deltok i år Bayern München, Bayer Leverkusen, Borussia Dortmund og Werder Bremen fra Tyskland, engelske Nottingham Forest samt skotske Celtic. **Se side 6**

HELGE HENRIKSEN:
— Hvorfor Start velger Papendal. **Se side 4**

ERIK RUTHFORD PEDERSEN:
— Erfaringer fra Düsseldorf. **Se side 7**

Styremedlem i NFF,
PER OMDAL:
— Forbundets handlingsprogram. **Se side 8**

Starts junior stall 1981. Bak fra venstre: Sten Glenn Håberg, John Ole Hægeland, Arild Gundersen, Per Kr. Kittelsen, Odd Arne Bariås, Kjell Lund, Vetle Andersen. Midten fra venstre: Tor A. Mjølund, Espen Fjermeros, Erik Emanuelson, John Silver Bekke, Rolf Sannes, Geir Drangslund, Trond Undeland, Erik Ruthford Pedersen. Foran fra venstre: Arne Bang, Bjørge Benestad, Per Rudi, Roald Føreland, Ivar Bergsmo og Lars Erik Torjussen.

FLOTT GAVE TIL START

Fra Harry Olsen

Se side 2

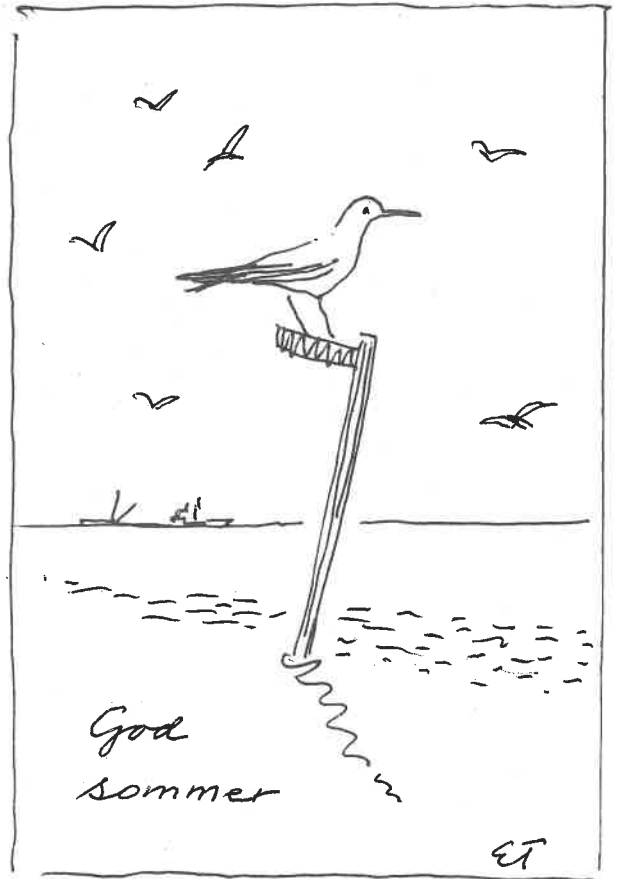
Vi gratulerer:

— **Harald Knudsen**, som fylte 70 år 18. mai. Harald var medlem av festkomiteen noen år før og etter krigen — den gang det ble holdt regelmessige medlemsaftener i vinterhalvåret. Sammen med sine brødre Thorvald og Erling la han også ned atskillige dugnadstimer på Skreroshytta i de årene den var i klubbens eie. Harald er honnørmedlem i Start.

— **Olav Lie Svendsen**, som fylte 70 år 19. juni. Også Svendsen er honnørmedlem i Start.

— **Dagny Hafsett**, som fylte 60 år 29. april. Dagny var en habil orienteringsløper i sine yngre år.

— **Asbjørn Bergh**, som fylte 60 år 30. april. Asbjørn var formann i juniorutvalget i 1953 og 1954. Han har også vært medlem av vintersportskomiteen i flere år, samt medlem av valgkomiteen et par ganger. I 1951 var han oppmann for B-laget.

FLOTT GAVE TIL START

Harry Olsen, Kongsgårdheimen, — ikke ukjent Start-fan — var ikke snauere her forleden enn at han gav klubben kr. 5000,— i gave.

Harry har vært invalid i mange år og sitter i rullestol, men ikke dessto mindre er han den mest sikre tilskuer når det gjelder å møte opp til Start's kamper på Stadion. Og ikke nok med det. På tross av sitt handicap har Harry også vært med på endel av Start's utekamper i sin rullestol.

Hjertelig takk for gaven Harry.

Du er en god Start-patriot.

JMR

Harry Olsen på plass i bilen foran Rosenborg-kampen.

HÅNDBALLAVDELINGEN I SIGET

Håndballformann Arnfinn Gundersen forteller at det gledeligste som har skjedd, er at avdelingen har fått stor tilslutning av unge spillere, og at en til sesongen 81/82 har meldt på 4 lag til KM., nemlig P-11, P-15, P-17 samt Damelaget. Det er to lag mer enn vi hadde med siste sesong, sier Arnfinn.

— Hittil har det kun lyktes oss å skaffe trener til P-11 og Damelaget, så mitt høyeste ønske nå er at vi kan få noen av de gamle fotballspillerne som har trappet ned til å trene de øvrige lagene. Flere av dem har tidligere deltatt på klubb- og krets- og lag i håndball, så de skulle både ha den nødvendige erfaring og de rette forutsetninger.

I fjor høst hadde Damelaget til å begynne med ingen trener, men etter at Arild Hansen overtok treningen, tapte ikke damene en kamp i serien, og gikk dermed fra siste til 3. plass i 5. div. Vi er også stor takk skyldig til trenerne for P-11 og P-15, henholdsvis Hilde Isefjær og Kai Andersen, som vi håper vil ta en ny sesong. Etter serieslutt deltok vi med P-11 og P-15 i KIF's yngresturnering, og i dagene 23. og 24. mai deltar P-11, P-15 og

Damelaget i Saga-cup -81 i Bamle, Telemark. I juni skal vi delta i Våg-cup, og i juli reiser P-15 til World-cup i Randers, Danmark.

Den store villighet som alle håndballjentene har lagt for dagen når det gjelder å bedre utvalgets økonomi, er meget gledelig. Nyttig støtte har vi også fått i det utmerkede samarbeidet med Start's Seniorklubb, som allerede har gitt et draktsett til vårt P-15 lag. Dette som takk for innsatsen under Åpent-Hus kveldene.

Jeg ser det også som meget viktig at vi har fått i stand en god kommunikasjon med de yngres foresatte.

I midten av mai hadde vi to vellykkede spillermøter. Først med Damelaget, hvor klubbens formann, Erik Svendsen, var til stede og hilste fra hovedstyret. Deretter fulgte vi opp med en hyggekveld for de yngre spillerne med foresatte. Den samlet hele 50 personer. Dette kommer vi til å følge opp til høsten.

La meg til slutt få takke alle som har gitt oss hjelp og støtte så langt, og håpe på fortsatt oppfølging av det gode samarbeidet vi har fått på alle hold.

E.T.

STARTEREN

Redaktør:	Egil Torjussen , Peer Gyntvei 7	Tlf. 31863
Forr.fører:	Klaus Halvorsen , J. Øydegardsvei 81	Tlf. 24227
Kontakter:		
Hovedstyre:	Arvid Tollefsen , Kommandørveien 9	Tlf. 92778
Fotb.utvalg:	Alf Mathisen , Snorresgt. 36	Tlf. 24967
Håndb.utvalg:	Arnfinn Gundersen , Marineveien 12 b	Tlf: 21129
Junior:	Aug. Andersen , Ole Bullsgt. 23	Tlf. 93046
Huskomite:	Rolf Andresen , Astridsvei 28	Tlf. 90652
Damekomite:	Bertha Karlsen , Lillemyrveien 16	Tlf. 23256
Seniorklubben:	Arne Jacobsen , Dronn.gt. 99	

START's LEDELSE:

Formann:	Erik Svendsen , Klipperveien 74	Tlf. 85354
Viseformann:	Finn Hanssen (Hafi) , Mølle vannsv. 75 b	Tlf. 31218
Sekretær:	Arvid Tollefsen , Kommandørveien 9	Tlf. 92778
Kasserer:	Finn Hansen , Rugdeveien 20	Tlf. 12922
Form. fotball:	Erik Stallemo , Holdalsnuten 18	Tlf. 90050
Trener fotball:	Karsten Johannessen , Dronn.gt. 77	Tlf. 29476
Form. junior:	Aug. Andersen , Ole Bullsgt. 23	Tlf. 93046
Form. håndball:	Arnfinn Gundersen , Marineveien 12 b	Tlf. 21129
Form. huskom.:	Rolf Andresen , Astridsv. 28	Tlf. 90652
Starthallen:	Marvikveien 94 a	Tlf. 91460

Om å være skikkelig forberedt

I mange år har europeiske proff-oppkjøpere tappet danske og svenske amatørklubber for de beste og mest fargerike spillerne. Nå kan det se ut som om turen er kommet til oss, selv om det vel neppe her på berget noen gang blir av samme omfang som i Sverige og Danmark.

Foreløpig har bare en håndfull norske spillere forsøkt seg i proff-gamet, men med suksess for disse, kan det straks bli spørsmål etter flere, og da gjelder det å være skikkelig forberedt.

Enkelte hevder at flere norske proff-spillere vil heve landslagets standard og gi andre norske spillere større ambisjoner. De har muligens rett. Men vi skal også være oppmerksomme på at både Sverige og Danmark ofte har vansker med å få sine beste spillere friggitt til viktige landskamper fordi de kolliderer med viktige klubb-kamper, og i proff-fotball går laget foran alt annet, så her må landslaget vike.

Vi kan vel også fort bli enige om at det er heller langt mellom de store fotballpersonlighetene her i Norge, så vi trenger de vi har dersom ikke publikum skal svikte like katastrofalt hos oss som de har gjort i Danmark og Sverige.

Enda mer betenkelig er det at enkelte proff-oppkjøpere har uttalt at de vil satse på å kjøpe unge, talentfulle norske spillere, fordi de blir billigere i innkjøp.

I motsetning til etablerte spillere, som tross alt har gitt klubben flere av sine beste år — og derfor bør få anledning til å bli proff-spillere hvis de absolutt ønsker det —, er talentfulle, unge spillere moderklubbens framtid. Her vil neppe en amatørklubb på langt nær få igjen det den har lagt ned i skolering av sine unge spillere. En etablert spiller har derimot fått vist hva han står for, så her kan amatørklubben forlange et skikkelig overgangsbeløp.

Men uansett — det beste vil avgjort være at vi beholder flest mulig av våre beste og mest fargerike spillere her i landet til glede for oss selv og vårt eget publikum. Derfor gjelder det å legge forholdene best mulig til rette her hjemme.

Hvor mye vi enn sutrer og klager: — Norge er ikke noe u-land, og proff-fotball er såvisst ikke bare sol og glede, så det skulle gå an å konkurrere hvis vi bare satser riktig.

Selv om det kanskje først og fremst er et spørsmål om økonomi, teller vel også ting som f.eks. bolig, jobb, utdanning og kanskje ikke minst et godt klubbmiljø. Det gjelder bare å spille med åpne kort og lære å stole på hverandre, slik at en får et godt tillitsforhold mellom spillere, ledere og trenere til beste for alle parter.

Men det gjelder i like stor grad å legge forholdene til rette for de unge, som for de mer etablerte spillerne. Vi vil jo i høy grad være avhengig av våre «coming men» i årene framover.

Det hevdes fra ymse hold at Starts ledere er svært strikse i forhandlinger. Well, vi driver er million-foretakende, og hvis vi fortsatt skal holde oss økonomisk på fote og henge med i gamet, blir det liten anledning til å drive veldedighet. I dag er toppfotball i høy grad også et spørsmål om penger — enten en liker det eller ei — og vi har sett flere eksempler på at en her lett kan råke ut for et millionunderskudd dersom en ikke er striks nok, og det er vel hverken klubben eller landsdelen tjent med.

Når de store summene svever mellom klubbene ellers i landet, høres det sjeldent et knyst, men så snart det blir snakk om penger i vår egen lille andedam, går bølgene høyt selv om det sett i landsmålestokk nærmest dreier seg om peanøtter.

Nei, selv om vi er åpne for forhandlinger, så er og bør vi være skikkelig forberedt dersom vi kommer ut i hardt vær.

Det har erfaringen lært oss.

E.T.

Hvorfor Start velger Papendal

AV HELGE HENRIKSEN

Start valgte også i år å legge treningsleiren før sesongstart til Papendal, like utenfor Arnhem i Nederland. På samme stedet var vi også i 1979 og 1980.

Det kan kanskje være grunn til å spørre hvorfor vi valgte samme sted for tredje gang på rad. I alle fall ba redaktøren meg å fortelle litt om Papendal siden dette senteret tilsynelatende har falt i Start's smak.

Og la det være sagt med én gang at både spillere og ledere har vært meget godt fornøyd med oppholdene i dette treningssenteret. Hva har så National Sports Centre Papendal, som det egentlig heter, å by på? For å ta det som betyr mest for oss først: Gode gressbaner. På det aktuelle tidspunktet, Mars/april, sliter norske fotballspillere normalt fremdeles med snø og slaps på grusbaner. I tiden som gjenstår før seriestart, er det viktig at man får trimmet spillerne på det underlaget som kampene skal gå på, nemlig gress. Og dette kan altså Nederland by oss på denne tiden.

I alt 5 gressbaner pluss et stort gressfelt står til rådighet.

Foruten treningsmuligheter for fotball finnes det også en rekke arenaer for andre idretter. Friidrettsanlegget er spesielt fint. Det kan nevnes at det var på denne banen deler av Handicap-OL i 1980 fant sted. Videre finnes det anlegg for landhockey, baseball, tennis, golf og minigolf foruten en kjempestor idrettshall utstyrt for diverse innendørsaktiviteter, samt en svømmehall. Utenom treningsøktene har guttene benyttet seg en del av disse tilbudene. Spesielt minigolfbanen og svømmehallen har vært populære.

Kostholdet er viktig for idrettsfolk. Papendals kjøkken må sies å være helt på topp. Vel-smakende, variert og ikke minst rikelig med mat til et hvert måltid. Jeg tror knapt det har vært en eneste klage på maten på disse tre årene. Og det sier ikke lite.

Bo-forholdene er også upåklagelige. 120 personer rommer totalt de 4 innkvarteringsfløyene hvor guttene bor i 4-

manns leiligheter med hver sin oppholdsstue. Et stort auditorium ligger i hjertet av bokomplekset hvor spiller møtene finner sted.

Foruten spisesalen i hovedbygget, finnes her også TV-rom, bar, billiardrom, styrkerom og diverse kontorer for administrasjonen. Et legesenter er også nær knyttet til komplekset.

Man kan altså trygt si at forholdene er ypperlig lagt til rette for at vi kan gjennomføre de siste forberedelser før seriestart. Når man så vender tilbake til moder Norge, er det viktig at treningsarbeidet kan fortsette under noenlunde tilsvarende ytre forhold. Jeg tenker da selvsagt på at vi kan fortsette med gress under knottene, slik at vi ikke får noe stopp i kontinuiteten på det man har vent seg til. Dette har heldigvis latt seg løse de senere år.

Så står det bare tilbake å se om resultatet også i år blir like bra som de to foregående år da vi altså gjorde de siste forberedelser før sesongstart med rester av hollandsk jord under støvlene.

Gunnar Jonassen fortsetter som U-oppmann

Gunnar Jonassen har også i år påtatt seg jobben som oppmann for U-laget. Det er 4. år på rad Gunnar skjøtter dette vervet, så her er det i høy grad snakk om kontinuitet. Siden Gunnar overtok har U-laget spilt 3 kamper. I en treningskamp ble Lillesand slått 4-0, og i den første seriekampen ble Bryne sendt hjem med 0-1 i kofferten. Den neste seriekamp — mot Os — endte bare uavgjort 0-0 til tross for at Start i sluttminuttene ble tilkjent straffespark. Dette ble desverre satt i stolpen. Og som Wesenlund sier: DET var DET.

Start's A-stall. Bak fra venstre: Helge Henriksen, Jarle Ødegaard, Arnfinn Rye, Stein Thunberg, Steinar Aase, Svein Mathisen, Kåre Petter Mathisen, Jan Sigurd Ervik, Kenneth Fjelde, Karsten Johannessen. Midten fra venstre: Kjetil Osvold, Preben Jørgensen, Trond Pedersen, Cay Ljosdal, Stig W. Stening, Helge Haugen. Foran fra venstre: Gerhard Skauge jr., Roald Rørheim, Hans Petter Olsen.

Agder/Rogaland cupen **Nytt fra Hovedstyret** for Old-Boys 1981

populært kalt AG-RO cupen er i full gang. Riktignok meldte det seg ikke på så mange lag som vi hadde håpet skulle — bare 28 — fordelt med 11 på Agder og 17 på Rogaland. 1. runde skulle vært unnagjort innen 24. mai, og resultatene ble:

Donn—Rygene
Rygene trakk seg.
Grane—Start
Grane trakk seg.
Lia—Vigør 0-1.
Våg—Jerv Utsatt.
Vindbjart—Imås Utsatt.
Kvinesdal—Eiger 7-0.
Figgjo—Flekkefjord
Flekkefjord møtte ikke.
Haugar—Vidar 1-4.
Brodd—Vard
Vard trakk seg.
Torvestad—Ulf 0-2.
Ganddal—Djerv 1919 3-4.
Sviland—Randaberg 1-3.
Riska—Klepp 2-1.
Jarl—Ålgård 1-5.

Følgende lag er klare for 2. runde: Donn, Start, Vigør, Kvinesdal, Figgjo, Vidar, Brodd, Ulf, Djerv 1919, Randaberg, Riska og Ålgård.

2. runde skal være unnagjort innen søndag 14. juni, og ble trukket som følger: Vinneren av kampen Våg—Jerv mot Kvinesdal, vinneren av Vindbjart—Imås mot Start, Vigør—Donn, Ulf—Figgjo, Vidar—Brodd, Djerv 1919—Riska, og Randaberg—Ålgård.

3. runde spilles innen 5. juli, 4. runde (semifinale) går i august og 5. runde (finale), 1 ute- og 1 hjemmekamp går i september. Start, som står som innbyder til denne cup, har følgende komite som arbeider med Ag-Ro cupen: Borgar Haugland, Odd Rist, Thor Sæther, Torleif Tollefsen, Finn (Hafi) Hanssen og Jørund Røynealand.

JMR.

Klubbens sekretær, Arvid Tollefsen, kan fortelle at Start etter søknad har fått en gave-sjekk på 750 kr. fra Christianssands Sparebanks filial på Lund. Utdelingen skjedde i forbindelse med filialens jubileum, og pengene er brukt til delvis finansiering av et bordtennis-bord til bruk under Åpent Hus.

Som dere vel har sett av avisene, har det vært både positive og negative reaksjoner på

klubbens utdeling av gratisbilletter til skolebarn. En kan tydeligvis ikke gjøre alle til lags. Hovedstyret har bestemt at gaven fra Harry Olsen skal brukes til tur for junioravdelingens B- og C-lag. Sannsynligvis i forbindelse med Ikast-turneringen, hvor også junioravdelingen er invitert.

La oss som et apropos til slutt nevne at hovedstyret til nå (dvs. ultimo mai) har behandlet ca. 150 saker.

**KJØP STARTS
SUPPORTER-
UTSTYR**

**Selges på STADION
under kampene!**

Innmeldingsskjema Medlemskap I.K. START

Jeg ønsker å bli innmeldt som medlem av I.K. START.

Etternavn Fornavn Fødselsdag og år

Adresse Postnr. Poststed

Ev. tlf. arb.

Ev. tlf. priv.

Medlem/tidligere medlem av andre lag tilsuttet Norges Idrettsforbund.

Ja Nei

Hvis ja hvilke lag og tidsrom:

Navn på lag Tidsrom

Navn på lag Tidsrom

Navn på lag Tidsrom

Navn på lag Tidsrom

Underskrift

Godkjent som medlem

I.K. START fra dato

Underskrift

Vi trenger flere voksne medlemmer

Det kan kanskje synes bortkastet å sette et innmeldingsskjema i Starteren når de fleste som får avisen allerede er medlemmer.

Men som nevnt flere ganger tidligere, har vi svært få voksne medlemmer til å være landsdelens ledende fotballklubb. De fleste av oss begynner dessuten å trekke på årene (i en tid da selv den minste pram skal ha påhengsmotor), så Hovedstyret har bestemt at alle som tegner seg som nye medlemmer bare skal betale halv kontingent (kr. 50,—) ut 1981. Kontingenten inkluderer klubbavisen **Starteren**. Dessuten vil alle nye medlemmer få en Startnål til å ha på jakkeoppslaget.

Vi sender ut ca. 900 aviser nå, og de fleste som mottar Starteren har vel familie, venner og kjente, så hvorfor ikke starte en vervingskampanje blant dem? Her kan alle være med å gjøre en jobb.

Til dem som tegnet flest medlemmer er det satt opp 10 premier.

Hvis dere ikke vil klippe i Starteren, så ser dere av skjemaet

hvilke opplysninger vi er ute etter: Navn, adresse, fødselsår, dato osv. Skriv dem ned på en bit papir sammen med eget navn og adresse og send dem til Arvid Tollefsen, Marvikveien 94, 4600 Kristiansand S. Dere finner også en innmeldingsku-ping i Stadionposten. Sett i gang og lykke til.

E.T.

Flott 3. plass til juniorlaget

Starts juniorlag var i meget eksklusivt selskap i årets påsketurnering i Düsseldorf. Den tradisjonsrike turneringen ble i år arrangert for 19. gang og er anerkjent som den kvalitetsmessig beste juniorturneringen i Tyskland. Foruten Start og arrangørklubben BV 04 deltok i år Bayern München, Bayer Leverkusen, Borussia Dortmund og Werder Bremen fra Tyskland, engelske Nottingham Forest samt skotske Celtic.

Etter å ha ligget i en meget vellykket treningsleir i Gütersloh (hvor vi vant to treningskamper mot lokale lag) fra mandag i påskeuken, ankom vi Düsseldorf på fredag. Vi ble innkvartert på det kjempestore Penta Hotel, og både innkvartering og bespisning var av en

Erik Emanuelsen i kamp med en Nottingham-spiller.

klasse våre gutter aldri tidligere har vært med på. Det kom imidlertid som noe av et sjokk da vi ved ankomsten fikk vite at turneringen (som alle tidligere år) skulle spilles på en grusbane, som attpåtill viste seg å være meget hard. Men etter at Aug gjennom gode forbindelser i Bayer Leverkusen sørget for at samtlige spillere fikk låne spesialsko for hard bane, steg humøret mange hakk. Og da turneringen først var kommet i gang, var det visst ingen som tenkte på at de ikke hadde gress under knottene.

Men la oss ta det hele i kronologisk rekkefølge. Vår første kamp gikk lørdag ettermiddag mot Borussia Dortmund. Spenningen og usikkerheten var stor — hvordan lå vi — som var helt i begynnelsen av vår sesong — an i forhold til tyske og britiske topplag som var inne i avslutningen av sin?

En målløs 1. omgang viste at tyskerne absolutt var til å komme på talefot med, og etter to fine scoringer av Rolf Sannes og Sten Glenn Håberg kunne vi gå av banen med 2-0 seier. Dermed hadde vi fått den beste start vi kunne ønske oss på turneringen.

Søndag morgen sto Werder Bremen for tur. I denne kampen fikk vi problemer med tyskernes raske og bevegelige midtbane, og det var helt fortjent da Werder Bremen kort tid før slutt scoret kampens eneste mål.

Foran siste innledende kamp mot Nottingham Forest, som hadde imponert stort i sine to første kamper, hadde vi dermed kniven på strupen. Første omgang artet seg som et vedvarende press fra de raske og aggressive engelsmennene, men takket være topp innsats og utmerket forsvarsspill, ikke minst keeper Roald Føreland og midtstopper Arild Gundersen, red vi stormen av. Etter hvert fikk vi justert vårt eget tempo, og i andre omgang jevnet kampen seg ut. Det hele ebbet ut uten scoringer, og dette viste seg å holde til en andreplass i vår gruppe — og vi var klare for semifinale mandag formiddag. Motstander var Celtic, og vi fikk en så uheldig start på kampen som vel mulig, i det skottene gikk

opp til 1-0 før det var gått ett minutt. Gutta gav imidlertid ikke opp, og det hele utviklet seg til en spennende kamp som vi absolutt var med på å sette vårt preg på. I andre omgang var det flere ganger nære på utligning, spesielt en heading fra Arild Gundersen så vel de fleste av oss i nettet. I stedet ble det Celtic som gikk opp til 2-0 like før slutt.

Dermed ble det «bare» kamp om 3. plassen for oss. Her var nok en gang Nottingham Forest motstander. Denne gang kom vi langt mer med i kampen fra start. Nok en gang ble det et målløst oppgjør, men på slutten var vi nære på ved et par anledninger. Bl.a. ble Sten Glenn Håberg stygt lagt ned av den engelske keeper utenfor 16-meteren etter at han var kommet helt igjennom Nottinghams forsvar. Den påfølgende straffesparkkonkurranse ble meget spennende. Til slutt kunne vi gå av banen med en 4-3 seier (etter at Roald i mål hadde reddet to av engelskmennenes forsøk) — og Start fikk dermed en flott 3. plass i turneringen. I en dramatisk finale vant forøvrig Celtic 4-2 over Bayern München. Starts innsats vakte tydelig oppsikt, og både fra arrangøren og fra de øvrige lag ble det gitt uttrykk for at de var både imponert og overrasket over

Arild Gundersen i luftig svev

lagets prestasjoner. Med en 3. plass skulle også adgangsbilletten være sikret til neste års turnering (som forresten for første gang skal spilles på gress).

De sportslige erfaringer fra turen tar Erik Ruthford Pedersen for seg i et intervju annet sted i bladet. Her skal bare nok en gang understrekes at dersom vi ønsker å utvikle våre juniorspillere videre, er deltakelse i turneringer som denne utvilsomt veien å gå. Ikke minst siden vår hjemlige eliteserie er av en slik kvalitet at vi etter to kamper står med en målfor-skjell på 30-1.

Tor Arne

GUTTELAGET TIL TOPPS

For tredje året på rad hadde guttelaget fått hengt seg på juniorlagets etter hvert så årvisse påsketur til utlandet. Guttetroppen besto av 18 spillere i tillegg til tre ledere.

Første del av oppholdet i Tyskland ble benyttet til treningsleir i utkanten av en by som heter Gütersloh. Fra mandag til torsdag ble guttene kjørt i to daglige treningsøkter. Treningsforholdene var de beste med strålende vær og flotte gressbaner. Vi spilte også to treningskamper der vi vant 6-0 mot den lokale klubben FC Avenwedde og tapte 1-0 for FC Gütersloh. Tapet kom for et godt guttelag, og det var nok uten tvil den kampen guttene hadde størst utbytte av — oppholdet sett under ett. Inn mellom trening og kamper ble

Start's Gutte A-stall 1981. 1. rekke fra venstre: Rune Kleiven, Thor O. Hagen, Ole Segberg, Jan Egil Malde. 2. rekke fra venstre: Tore Heidenreich (trener), Pål Lydersen, Erik Lund, Svein M. Thorbjørnsen, Atle Christiansen, Hilmar Furuvoild, Tor Svein Brattvåg, Tor Erik Aasen, Helge Torkelsen (trener). 3. rekke fra venstre: Kjell S. Gundersen, Sven A. Skårdal, Sigurd Nilsen, Steven Torkelsen, Øyvind Klausen, Trond Olsen og Hans V. Løkken.

ERFARINGEN FRA DÜSSELDORF:

Intensiteten i kampprogrammet største forskjellen

— men Start har et rutinert turneringslag

— Hovederfaringen er at dette er riktig å gjøre. Våre spillere på juniornivå må få erfaring alvoret i en kampsituasjon ved å spille mot andre og sterkere motstandere. Det utvikler dem både mentalt og fysisk. De får prøve seg på taktiske opplegg som det virkelig kreves noe for å gjennomføre, og det er viktige poenger i deres «fotballutdannelse», svarer Erik Ruthford Pedersen da vi spør hvil-

ke erfaringer som ble gjort under turneringen i Düsseldorf.

— Så du er fornøyd med turen?

— Absolutt, den var verdifull fra vi reiste og til vi kom hjem, så la meg berømme alle som hadde noe med turen å gjøre for en skikkelig gjennomføring av opplegget. Dette gjelder selvsagt også spillerne, som virkelig viste treningsiver, disiplin og vilje til å gjennomføre kampene på en førsteklasses måte.

Erik Ruthford Pedersen

Her er jeg enig med deg, og vil stille spørsmålet: Er ikke amatør fotball — selv på topplan — i seg selv en sosial forteelse? — Hvis en vil spille fotball, må en være villig til å gå med på fotballens premisser: Et lag består av elleve spillere, og alle kan ikke bli førstelagsspillere. Men som fotballspiller er du sammen med lagkameratene på treninger, kamper, reiser og liknende. Dere kjemper for et felles mål, f.eks. det å vinne kamper. Alt dette er viktige deler av fotballen, så det å spille fotball er i seg selv sosialt.

det også tid til shopping i Bielefeld.

Selve turneringen for guttelaaget foregikk i Rheda-Wiedenbruck som lå ca. to mil fra Gütersloh. Vi startet opp med to kamper påskeaften. Den første mot Victoria Clarholz endte med 1-0 seier etter en scoring av Sigurd Nilsen. Spillemessig var dette lagets svakeste under turen, så det var godt ikke motstanden var topp akkurat den dagen. For å nå finalen måtte vi ha minst uavgjort mot det hollandske laget VVGZ Zwijndrecht, og vi klarte da også 0-0 i en kamp som markerte fremgang spillemessig. Men avslutningene kunne vært bedre da vi hadde et klart overtak i spill.

— Hvor står vi i forhold til profesjene?

— Turneringen ga oss alle muligheter til å sammenlikne oss med proff-rekrutter. På banen viste det seg nok at vi var i begynnelsen av sesongen. Forskjellen mellom de andre og oss var størst når det gjaldt pasningskvalitet og tempo i kampens åpningsfase, men etter hvert som kampene skred fram, kom vi sterkere og sterkere.

Vi fikk konstatert hva vi visste fra før, at tempoet i disse lands serier er mye høyere enn det vi klarer å få fram i vår egen serie. Fysisk er våre spillere fullt på høyde, og gjennomføringen av kampene på dette punkt er meget bra. Dette med tempoet gikk igjen i de fleste kampene, men vi fikk bevist at vi til fulle behersker kunsten å forsvare oss, selv om spillerne ble satt under kraftig press og måtte gjøre tingene mye raskere enn de var vant til fra før.

Når de andre trenerne kommenterte kampene, gikk det stadig igjen at disse spillerne

er vant til skikkelig press — både mentalt og fysisk — fra sine hjemlige serier, fordi hver kamp som oftest er jevn og vanskelig å vinne. Det samme kan ikke vi si om kampene i vår hjemlige serie. Men det var gledelig å konstatere at vi hver gang klarte å gjennomføre kampene og tildels gjøre livet surere for våre motstandere når de hadde rent av seg det verste.

— Er det stor forskjell når det gjelder treningsopplegg?

— Selv om de har et mye større kampprogram og spillerne blir satt under mye større press i hver kamp enn våre, er forskjellen i treningsmengde og opplegg liten.

Utenfor banen, f.eks. ved oppladning og kampforberedelser, hadde vi et vel så profesjonelt opplegg som våre motstandere, så vi kan fastslå at vi har et rutinert turneringslag.

I pinsen skal vi på ny avsted til en internasjonal turnering i Tyskland. Her vil jeg understreke at det er vesentlig at vi bygger på det vi erfarte i påsken, og eventuelt — når vi står i alvoret der nede — er villige til å lære mer. Samtidig skal vi vite å bite fra oss ved kort og godt å bruke våre styrker.

— Det blir ofte stilt spørsmål om fotball på topplan kan forenes med et sosialt miljø. Selv sier du at et sosialt tilbud er OK, men det må følges opp sportslig, og det må settes krav til spillere som får gode tilbud. De må vise ansvarsfølelse og disiplin overfor klubben, kameratene og sin idrett.

Men vi må ha et tilbud til dem som vil ta sin idrett alvorlig. Spilleren på topplan trives med å ta tingene han driver på med alvorlig og er samtidig med på å skape et trivelig «arbeidsmiljø». For dem som vil ha et mer avslappet forhold til fotballen, må vi ha B-, C- og D-lagene.

Alvoret i leken forsterkes jo større krav klubben setter til rene resultater, og dette er likedan uansett nivå. Men enten det gjelder et miniputt-lag eller landslaget: Ytelsen vil aldri bli topp uten at samholdet (det sosiale miljø) er bra.

E.T.

T.H.

FORBUNDETS HANDLINGSPROGRAM:

Spilleren den sentrale skikkelse

Størst vekt på skolering av de unge

Torsdag 7. mai hadde Fotballutvalget invitert styremedlem i NFF, Per Omdal, — mannen bak programmet, som Erik Stallemo sa under introduksjonen — til å orientere om forbundets handlingsprogram for 1981-1983. Spesielt innbudt var Seniorrådet, Hovedstyret, Juniorstyret, Senior- og Juniortrenere, A-stallen og Junior A-spillerne samt styret i Agder Fotballkrets.

Omdal nevnte innledningsvis at Start var et eksempel for mange andre norske klubber, og at en del av de tingene han kom til å snakke om, allerede var i gang i Start. Han fortsatte: — Når en gir seg i kast med en oppgave som å lage et slikt handlingsprogram, må en være villig til å gå inn og se hva som er problemet i den virksomhet en driver. Hvor er det skoen trykker? Hva er det en vil? Undersøkelsen har vist at spilleren er den sentrale skikkelse innen fotballen.

Legge til rette

Forholdene må derfor legges til rette slik at fotball kan utøves av flest mulig under de best mulige forhold. En må sikre tilgang på nye spillere og skape bedre spillere.

Dette må gjøres ved målbevisst skolering i klubbene av dyktige trenere og ledere. Læring av ferdigheter bør skje i de aldersbestemte klasser, og det må gjøres nå, en kan ikke vente på flere og bedre anlegg.

En har regnet ut at en A-trener bare har en påvirkning av spillerne på 10-20%. Det er derfor langt lettere å påvirke spillerne i de aldersbestemte klasser.

De unge må også få et bedre kamptilbud. Forbundet anbefaler et seriesystem for de aldersbestemte klasser som både gir et bredde-aspekt og samtidig en utfordring til de beste lagene.

Omdal regnet med at 11 mannsfotballen for gutter under 10 år, ville være en saga blott om noen få år. 5 og 8 manns lag gir et bedre skoleingstilbud til de yngste. Her får de langt bedre fotballkontakt enn i 11 manns-fotball, og ved å dele banene opp i mind-

re enheter, får en plass til flere spillere.

Vi må også gjenvinne vår posisjon i skolen. Dette har vært forsømt de siste 10-15 år. Vi må fortelle lærerne hva vi kan tilby av aktiviseringstilbud, slik at de skal kunne drive med fotball som aktivitet i skolen. Det er allerede utarbeidet et opplegg om fotball som alternativt fag i 8. og 9. klasse, og en holder på med et for de videregående skoler.

Treneren største problem

Den dagelige treneren er det største problemet i norsk fotball idag. Forbundet mener at trenerne i jr. avd. minst bør ha gjennomgått B-kurset. Videre bør klubbene ansette en trenerkoordinator for de aldersbestemte klasser. Det må gi status å være trener i jr. avd. Her nevnte Omdal Start som en foregangsklubb.

Forbundet har utarbeidet en skoleringsplan for de aldersbestemte klasser og laget en

fotballskole som grunnlag for koordinatorene.

Kravene til spillerne bør også skjerpes, f.eks. ved å overføre en del av ansvaret fra ledere/trenere til spillerne ved egen trening o.l. Dessuten må spillerne lære å stille krav til seg selv.

Kolossal økning

Norge har hatt en kolossal økning i antall spillere og lag de siste årene, spesielt blant de yngste og blant damene, og forbundet akter å styrke sin posisjon som den mest utbredte idretts og kulturaktivitet.

En har spesielt valgt å satse på utdanning av ledere, trenere samt gutte- og juniorspillere. Målet er å gi et årlig utdanningstilbud til lagledere for å øke innsikten mellom det rent faglige og det sportslige, og derved legge grunnlaget for en målrettet sportslig utvikling. Fotballedere må tenke framover når det gjelder systematisk

bedring av det sportslige tilbud.

Krets- og landslag

Skoleringen er godt utbygd på krets- og landslag. Kretsenes forretningsførere ivaretar stort sett kontakten med klubbene, og en håper at hver krets skal bli et NFF i miniatyr.

Når det gjelder landslagene, tror vi at vi er på rett vei. 80-årene har gitt oss et godt utgangspunkt. Især har gutte- og juniorlandslagene vist en fin stigning, og en har et godt utvalg av spillere. De fleste som i dag hevder seg på U- og A-landslaget har gått gradene på gutte- og juniorlandslaget. Målsettingen er å etablere seg i et europeisk mellomsjikt, men her er det små marginer, så vi kan fort havne i bunnsjiktet igjen.

Til slutt anbefalte Omdal klubbene å sette opp klare retningslinjer for en 3 års periode om hvorledes en kan gi et kvalitetsmessig skikkelig tilbud til de aller yngste.

Stallemo takket Omdal for en instruktiv orientering og sa at Start ikke akter å hvile på sine laurbær, men i høy grad tenke på den videre utvikling.

Erik Ruthford Pedersen

fikk deretter ordet for å fortelle litt om stillingen som koordinator. Han sa bl.a. at han var klar over at han hadde påtatt seg en viktig jobb, men hadde aldri angret på det. Erik var glad for å kunne jobbe for en klubb som arbeidet så seriøst som Start, og han håpet han kunne være med å påvirke de unge spillerne til å ta tingene like alvorlig som klubben. Men for å få et skikkelig produkt må spillerne bli behandlet som talenter og mulige A-lagsspillere. Utdanningen av juniortrenere har ligget nede, han syntes derfor det var gøy å kunne være med å gjøre en jobb blant

de 13 som nå gjennomfører B-kurset. En hadde valgt å drive kurset internt i Start for å kunne samle trenerne rundt seg til stadighet.

Når det gjaldt bedring av kamptilbudet, henviste Erik til de muligheter juniorlaget fikk i Tyskland. Personlig så han på 3. plassen som mindre vesentlig. Vitsen er at vi har vært der. Han sa at de nærmest hadde blitt overkjørt av enkelte lag, men guttene klarte å forsvare seg og få et tilfredsstillende resultat. Han mente guttene måtte lære å tape. Å slå Otra 21-0 er ingen utfordring. Sosialt tilbud er OK, men det må følges opp sportslig, og en må stille krav til guttene. Erik berømmet Start som sammen med andre gikk inn for å skape flere anlegg som ville gi mere plass til de unge og dermed bidra til å skape muligheter for mer trening.

Han håpet så mange jr. spillere som mulig fikk anledning til å spille på U-laget, men mente det kanskje ble i meste laget hvis de samtidig skulle prøve å hevde seg i NM-cupen. Han sa seg ellers enig med Stallemo i at vi ikke kan slå oss til ro med det vi har oppnådd, men stadig må arbeide videre.

Spørsmål

Det var også anledning til å stille spørsmål, og Torgeir Sagneskar spurte om det var mulig å forene sosiale omgivelser med god fotball?

Omdal mente en både kunne skape gode spillere til A-laget og samtidig gi tilbud til flere spillere, men her var nye anlegg avgjørende for å aktivisere flere spillere. Det var også et spørsmål om når en skulle begynne å skille guttene. Selv mente han at en ikke burde skille gutter under 10 år. Senere ville de akseptere at andre var bedre fotballspillere. Omdal nevnte at f.eks. Haugar og Bodø-Glimt opererte med ca. 30 lag.

Ruthford Pedersen mente det burde settes krav til de spillerne som får gode tilbud. Det er ikke særlig oppløftende å møte til kamp med bare et halvt lag fordi en del av guttene ikke møter. En klubb må ikke ha flere lag enn den har spillere til.

Finn Hanssen (Hafi) spurte om forbundet — på bakgrunn av den kolossale økning av unge spillere og damer — hadde midler til å støtte klubber som ville skaffe anlegg eller mulig-

3000 kr. til Gutte-A fra Fotballens Venner

I pausen under Rosenborg-kampen ble Starts Gutte A-lag overrakt en gavesjekk på 3000 kr. fra Fotballens Venner for sin fine innsats under den internasjonale turneringen i Tyskland i påsken — der som kjent guttene gikk helt til topps i sin klasse.

Kjell Kr. Rike overrakte sjekken på vegne av Fotballens Venner, og Tore Heidenreich mottok på guttelagets vegne.

Fotballens Venner er en fri interesseorganisasjon som ønsker seg bedre og morsommere fotball. Den vil bl.a. honorere de klubbene som scorer flest mål, samt i nært samarbeid med Norges Fotballforbund innføre en stipendiordning — beregnet på morgendagens menn.

Kjell Kr. Rike overrekker gavesjekken til Tore Heidenreich.

het til å påvirke kommunene til å bygge?

Omdal svarte at det var satt opp en norm som viste at det var behov for 2000 baner, i dag hadde en 1200 baner til rådighet. Det var en vanskelig materie å få noen innvirkning på den politiske sektor, men en hadde etablert en anleggskomite, og uten dens medvirkning, hadde en neppe hatt de 5-6 kunstgressbanene en hadde i dag. Når vi satser spesielt på kunstgress, er det på grunn av den lange brukstid disse banene har. Sammen med STUI har en tatt direkte kontakt med flere kommuner. NFF har garantert for en bane, mens STUI har en spesiell finansieringsmåte for kunstgress.

Ellers var en i gang med å registrere behovet for kunstgressbaner i hver kommune slik at klubber og krets sammen kunne gå på kommunen. På sikt håper en dette skal gi resultater. Hvis ikke mulighetene er tilstede, vil de unge miste interessen og falle fra. En hadde i dag 800 damelag, men regnet med at dette om noen år ville flate ut til ca. 1000 lag. Økningen var langt større blant guttene.

Rolf Andresen sa at det ble dyrt å skaffe sterkere motstandere til juniorlagene og spurte om forbundet i den forbindelse hadde stipend eller liknende?

Omdal: — Finnes ikke, men sammen med Fotballens Venner planlegger vi slike ting.

Erik Stallemo ville vite hvorfor forbundet har så kjipe reiseopplegg for landslaget at spillerne kommer hjem så trøtte som bare det foran en serie-kamp?

Omdal: Jeg er klar over at vi har vært uheldig med enkelte reiseopplegg, men vil ikke si at vi velger hotell av lav standard. Vi har diskutert dette — og det er blitt en annen holdning, så heretter vil reisene bli bedre planlagt enn de har vært.

Svein Mathisen stilte seg skeptisk til det sportslige utbytte en fikk ved deltakelse i Norway Cup.

Ruthford Pedersen mente en skikkelig treningsleir var bedre, men i år ville han reise med for å se det hele med egne øyne. Han mente også at en burde etterkomme guttenes ønske i denne saken. Med et slikt press som oppstår under NC, lærer guttene å bakke hverandre opp og å samarbeide. Han var ellers villig til å diskutere det rent sportslige utbytte. Omdal mente klubber på toppplan hadde større utbytte av treningsleirer og turneringer i utlandet — som f.eks. den Start hadde i påsken.

Aug Andersen: Vi kan ikke bare se på det sportslige utbyttet. Under turneringen i Tyskland var de andre lagene fysisk sterkere og holdt større tempo enn oss, men når det gjaldt forberedelser og oppladning til kampene, var Start mer profesjonelle enn proffklubbene. Og

det har vi lært gjennom det virvaret som gjerne hersker under Norway Cup.

Til slutt fikk klubbformann, Erik Svendsen, ordet: — Vi tror vi går i det sporet vi skal gå. Økonomien ser ut til å flyte. Det har ikke vært nødvendig å oppnevne en finanskomite, fordi vi har folk som allerede gjør jobben. Han nevnte i fleng lotteriet, kassetten, Data-messen osv. Hver avdeling gjør det maksimale ut av sine muligheter. Han hadde selv vært til stede for å se om det ble tatt tilstrekkelig hensyn til B og C lagene under årets turneringsopplegg i jr. avd., og sa at det ikke kunne gjøres mer enn hva som ble gjort innenfor den budsjettamme som var satt opp.

Han sa videre at vi nå har fått en håndballavdeling som er villig til å arbeide for klubben, og regnet med at salget av supporter-utstyr i år skulle gi noe igjen.

Erik rettet til slutt en hjertelig takk til Per Omdal for at han hadde kommet, og sa at han visste at det lå en masse arbeid bak dette handlingsprogrammet, men Omdal hadde vist at han hadde den rette innsikt i jobben.

**KJØP STARTS
SUPPORTER-UTSTYR**
Selges på STADION under kampene!

Hans Hagen

MEKANISK VERKSTED

NYE TEGLVERKSVEI 19
TLF. 042/24438

Du kommer lenger med sparte penger

Velkommen som kunde i:

PRIVAT BANKEN

Markensgt. 11-13 - Telefon 29 745

Filialer: LUND, Østerveien 30 - ØVRE MARKENS, Markensgt. 44

**HUSK
VALHALLA
BLOMSTERFORRETNING**

Inneh.: Fred Frivold
Hj. Odins gt./Tors gt. - Telefon 25 816
Kransebinderi

**PÅ VEI TIL
OG FRA STADION -
BESØK DA**

Oddemarka Bilservice

Inneh. Borgar Haugland
Østerveien - Tlf. 90 245

MALERMESTER
PER LANGELAND

Ægirsvei 1 - Tlf. 91 586

**THUNBERG
SPORT AS**
NEDERST I MARKENS

TELEFON 042-21 839
MARKENSGATEN 9

**NÅR DET GJELDER SPORTSARTIKLER
GÅR VI TIL THUNBERG SPORT**

W. EGELAND'S
RØRHANDLEL
AKSJESELSKAP

RØRGROSSISTER
Sentralbord (042) 91 910 - Torsgt. 47
4601 Kristiansand

Vi utfører

**ALT
til faget
henhørende**

FINN OG ALBERT

EGELAND

AUT. RØRLEGGERE
Tlf. 22 478 - 26 881

**Gjør som «Startgutta» fyll hos
WALHALLA BENSIN-
& SERVICESTASJON**

VASKE- OG SMØREHALL
Telefon 92 706 - 4600 Kristiansand

STEDET FOR FAR OG SØNN

EINAR ØGREY AIS

Mek. Verksted
Andøyveien 27 - 4620 Vågsbygd
Telefon *85 855

Theodor Mykland

ALT I
FRUKT OG GRØNNSAKER
Øverst i Markens
Telefon 21 632 - 25 956

Skikkelig planlegging er halve reisen

Feriereiser - Forretningsreiser - Gruppereiser
Studiereiser - Kongress/Messereiser

SNACK MED

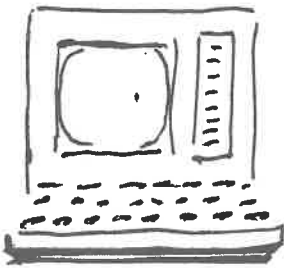
NORTRANS REISEBYRÅ

Dronningensgt. 24 A - 4600 Kristiansand - Tlf. 042/27030

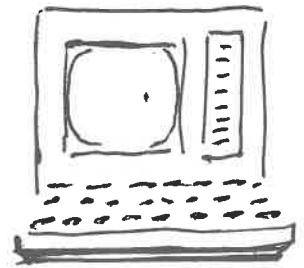
BYGGMESTER
OLE P. KULIËN
Telefon 10 215

TAKST- OG KONSULENTARBEID

FAGMESSEN DATA'81

VELLYKKET ARRANGEMENT MED STOR OPPSLUTNING

Dagen før dagen, dvs. onsdag 20. mai, tok vi en tur i Starthallen for å se hvorledes det gikk med arrangementet av DATA'81-messen, og alt virket nøyaktig så hektisk og kaotisk som det skal gjøre foran et slikt arrangement hvis det skal bli vellykket. Men selv om arrangementskomiteen med hjelpere såvel som folk fra de 65 utstillerne var i full sving med å få alt på plass, greide vi da å få trukket Rolf Andresen

te- og juniorlaget under transporten av platene, så det har gått greit.

— *Noe dere spesielt vil fremheve?*

— Dette er jo en fagmesse, så det har vært av enorm betydning at vi har hatt DND/S som medarrangør. Vi vil spesielt nevne den stabilitet medlemmene i komiteen har vist ved gjennomføringen av de oppgaver hver enkelt er blitt tildelt mellom alle møtene. La oss

— *Og dere er fornøyd så langt?*

— Ja, det har gått greit.

La oss for egen regning legge til at komiteen i tillegg til brosjyrer og annet reklamemateriell også hadde fått laget en fylldig informasjonsavis for messen.

Stikkprøver under selve messen viste at publikumstilstrømmingen var stor, og damene i kafeteriaen kunne fortelle at

de hadde hatt hendene fulle hele tiden med servering.

Ellers vitnet et jevnt, lavmælt surr av stemmer fra lokalene om at det ikke var noe i veien med kommunikasjonen mellom utstillere og publikum. Og hele hallen var i bruk, selv trappeavsatsen, spillergarderobene, klubblokalene og kontoret foruten hallen og galleriet.

Det var også godt besøk under foredragene til Ulf Mortensen, Agder Data, og direktør Helge Seip i Datatilsynet. Foredragene ble holdt på Wilds Minnes skole lørdag formiddag og var åpne for alle interesserte.

Lørdag kl. 17.00 stengte messen dørene. Da satt allerede en dugnadsgjeng i kafeteriaen, klar til å gå løs på demonteringen av det hele.

Ikke rart at arrangementskomiteen fikk megen ros av de deltagende firmaer for både opplegget og selve arrangementet.

Ca. 2500 besøkene gikk gjennom inngangsdøren disse tre dagene.

Flott arbeide.

E.T.

Starthallen presenterte seg med topp moderne stands under fagmessen DATA-81. Her ser vi Leif Strømme som var messens tekn. arr. og koordinator ved Agder Data's stand.

og Cay Danielsen med oss opp i kafeteriaen — det eneste fredelige rom i hele hallen — til en 5 minutters prat.

— *Og dette blir vellykket?*

— Vi kan bare svare på vegne av Start, men svaret er ubetinget ja.

— *Det ligger en masse arbeide bak?*

— Arrangementskomiteen, som begynte å arbeide med prosjektet allerede i september i fjor, har holdt på kontinuerlig fram til nå — og møtene har vært utallige.

— *Har medlemmene vært flinke til å hjelpe?*

— Desverre slo ikke dugnadshjelpen til slik vi hadde ventet, men enkelte har arbeidet dobbelt, og vi fikk god hjelp av gut-

også ta med den velvilje som er blitt vist oss fra Wilds Minnes skole ved at de har latt oss disponere hele hallen i forbindelse med messen.

— *Er det mulighet for flere slike messer?*

— Vi har lagt an på kvalitet ved denne messen for at Starthallen skal stå fram som et skikkelig arrangementssted av slike messer. På den måten håper vi å bli positivt mottatt ved fremtidige arrangementer. Dette er som sagt først og fremst en fagmesse, men lørdag den 23. mai er utstillingen orientert spesielt mot almenheten. Da vil det bli holdt foredrag som tar opp spørsmål om datateknologien, enkeltmennesket og samfunnet.

«DATEKNOLOGI I 80-ÅRENES BEDRIFT»

**«START»
FANS**

**«START»
SUPPORTER
UTSTYR**

Til salgs i kiosken
STARHALLEN
og under kampene.

OPPLEGG OG LEVERANSER:
STRØMMES REKLAME

**HØVÅG
VARETAXI**
HÆSTADSVINGEN
Tlf. 74577

**SØRLANDS
BANKEN**

**Husk
Fregatten når
du skal til
Kristiansand**

TV på alle rom, samt dusj, bad og
toalett.
CAPTAIN'S TABLE, maritimt
spisested. Berømmet for god mat.
UP-TOWN, Byens populære
dansested og bar.
Vår møte/kursavdeling står til
disposisjon.

IKKE STØRST I
KRISTIANSAND
... MEN MER PERSONLIG

**HOTEL
FREGATTEN**

Tlf. 21 500 4600 Kristiansand S.

**VÅGSBYGD
Jern&farge**

**JERNVARER • VERKTØY • MALERVARER
TEPPER • TAPETER • m.m.**

Vågsbygd Senter - Tlf. (042) 12 030 - 4620 Vågsbygd

STADION KIOSK

Telefon 24 987

ÅPNINGSTID 08.00 - 23.30

**ØKONOMI
I DAGLIGVARER**

OSKAR

cash & carry as

v/PARKO

GRATIS KUNDEPARKERING

KNUT MYHRE

ADVOKAT - M.N.A.

Vestre Strandgate 42
Telefon *27 011

A/S SNØGG

Leverandør av:

**Sportskufferter • Sportstape • Elastiske bind
Kuldepakninger og isspray**

Be om varekatalog og prisliste

A/S SNØGG

4710 Mosby - Telefon 35 101

Hennig-Olsen Is

**Erling
Ingebretsen**

Lillemarkens

Gyldenløves gate 1
Telefon 21 799 - 24 121

ENTUSIASME

Som dere vel har registrert, er 13 av Start's juniortrenerere i ferd med å gjennomgå Forbundets B-kurs under Erik Ruthford Pedersens kyndige ledelse. At de ikke ligger på latsiden, har vi selv fått anledning til å konstatere. Umiddelbart før kampen mot Fredrikstad var de i full sving med keeper-trening på «Lille Stadion», og etter at den rent praktiske delen var unnagjort, fortsatte de med teoriundervisning i Starthallen.

Også selve kampen ble brukt som ledd i undervisningen. Med Karsten's intensjoner og taktiske opplegg som grunnlag, ble trenerne delt i fem grupper som hver for seg skulle gjøre sine observasjoner. Disse skulle så legges fram etter kampen.

Snakk om entusiasme og glød. Her er det så visst ingen som sparer seg. Ikke rart at styremedlem i NFF, Per Omdal, framhevet Start som en foregangsklubb på mange felter.

MÅLBEVISST ARBEID

Vi har i det siste hatt anledning til å følge junioravdelingens le-

dere og trenere i deres arbeide, og kan bare slå fast at her jobbes det hardt og målbevisst for å gi våre talentfulle rekrutter den best mulige skolering. Når en dertil vet trenerne i sine bestrebelser også går inn for å skolere seg selv best mulig, skulle Start ha all grunn til å se lyst på rekrutteringen til 1. laget i årene som kommer.

Det finnes i allefall mange gode talenter blant de unge spillerne, og en del av dem arbeider også hardt og seriøst med seg selv. Kanskje enkelte ganger i meste laget hvis vi har forstått Erik Ruthford Pedersens rett.

«STARTEREN» UT OVER DE «SYV HAV»

Ja, det skal klubbavisen vår virkelig, for nå er det ordnet slik at vi adresserer et par aviser til hvert eneste Kristiansandsskip som krysser havene, — og det vil si rundt regnet ca. 60 skip. Avisene blir levert på de respektive rederikontorene som så sender dem videre ut med sin skipspost.

Der er vel ikke ett av disse skip uten at der finnes en eller flere Kristiansandere ombord, — og hvorfor ikke en hilsen fra deres 1. div. lag «Start»?

Tenk om skipene tegnet seg som støttemedlemmer? Det er aldri godt å vite.

JMR.

OLD-BOYS FOTBALLEN I FULL GANG

Old-Boys-laget står foran en krevende sesong med deltakelse i både Agder-serie, vår egen Agro-Cup, Østlands-cupen og Readys Cup. I år ble det på forhånd bare spilt en treningskamp, mot Grim, hvor ungguttene tok innersvingen på laget vårt og vant 4-1 til slutt. Men de som så kampen, mener vel at resultatet burde vært motsatt, etter spill og sjanser.

I Agderserien er det i skrivende stund blitt to seire og en uavgjort. Først ble MK slått i Mandal med 3-1, så vant Start 4-0 over IK Våg, mens den tredje kampen endte uavgjort

3-3. Og det var selvsagt mot Donn, som vi alltid har vanskeligheter med. Her brente forøvrig Reidar Flaa et straffespark bare et par minutter før slutt.

I treningskampen scoret samme Flaa på straffespark, mot MK noterte Egil Knudsen, Kjell Kristiansen og Johnny Johnsen seg for hver sitt mål, mot IK Våg var Sten Hellvik, Svein Håkonseth og Gunnar Sjøkvist målscorere, mens et mål var selvmål, og mot Donn kom Arvid Knudsen, Harald Båsland og Sten Hellvik på scoringslisten.

«1,83».

Hvordan skal vi kunne beholde våre medlemmer og unge spillere

Her våges den påstand at Start er blitt en oppalingsklubb for Kristiansandsklubbene som spiller i 3. divisjon. En titt på lagoppstillingene forteller alt om det. Da Vigør og Donn offentliggjorde sine første lag i vår, var det minst seks navn på hvert lag, som hadde gått gradene i vår junioravdeling. En beklagelig utvikling. Men hva kan vi gjøre for å stoppe spillerflukten fra vår egen klubb etter at de har forlatt junioravdelingen? Det er et problem som det er all grunn til å vie oppmerksomhet. I Start får de sin fotballutdannelse, hvoretter byrivalene overtar. Bare et fåtall av de mange lovende spillere Start aler opp, når helt til topps. Det skal noe ekstra til for å bli 1. divisjonsspiller, og mange av de unge

har ikke tålmodighet til å vente. Bare et fåtall klarer den plutselige og krevende omstillingsprosessen fra junior til et topplag. De trenger kanskje modningstid, og ungdomslaget er for mange et lite fristende tilbud. Skjønt det burde det ikke være, hvis iveren og ambisjonene er i orden.

Men lysten til å spille fotball er til stede. Dermed lar de seg overtale, eller velger selv å gå til en klubb, hvor de øyner sjansen til å bli med på et førstelag.

Det er uheldig for Start, som på den måten tappes for både spillere og medlemmer klubben kan ha god bruk for. En oversikt over medlemsstokken i klubben vår viser at vi har relativt mange medlemmer i de yngre årsklasser og en god del som tilhører den faste, solide garde, som alltid vil være Startere, men mellomsliktet er med årene blitt sterkt svekket, — noe som også har sammenheng med at vi med årene har innskrenket vår virksomhet til kun å gjelde fotball og damehåndball. Orientering, ski og bandy som en gang var relativt sterke innslag, er blitt borte med årene.

Skal vi i fremtiden beholde flere av våre unge spillere og medlemmer som går over fra junior til de voksnes rekker, bør klubben vurdere hva som kan gjøres for å beholde dem. I enkelte fotballkretser her til lands skal det visstnok være anledning for en og samme klubb å stille med lag i flere divisjoner (slik det for øvrig er i bedriften). En slik ordning burde vi også kunne få i Agder — og det bør vi arbeide for.

«1,83».

TAKK FOR GOD JOBB

Det klages så mye over ungdommen, over oppførsel, manglende vilje til å yte en innsats osv.

Derfor er det en glede å kunne gi honnør til en del av juniormedlemmene i forbindelse med Data-messen i Starthallen.

Først var de til god hjelp når det gjaldt å transportere lemmen fra Marvika til Starthallen, en slitsom jobb. Og dårligere var de ikke da messen skulle demonteres. En god del gutte- og juniorspillere møtte opp og tok et tak med, så rivingen av skillevegger o.l. gikk som en røyk. Det var verdifull hjelp de ytet, det ble satt stor pris på, og de fortjener takk for god jobb.

«1,83».

HUSK

stoff til neste nummer av Starteren må være redaksjonen i hende senest 20. august.

KATTEN HAR 9 LIV . . .

og trenger ingen forsikring. Du og dine er ikke fullt så heldig stillet. Bør du ikke gjøre alvor av den praten med

Rolf Hafseth
Assuranse

Dalandgården 4. etasje - Telefon 24 063
(Stedet for orientering om alt i forsikring)

Christianssands
Sparebank
opprettet 1824

De finner oss
i Lillemarkens

 Einar Torjesen
JERNVAREHANDL A/S

**BØES
SKOTØY**
A/S
Kirkegaten

TALLAKSEN
RASMUS

Rodenstock
Moteriktige briller

H. BACH **CHRISTENSEN** A/S
URMAKER OPTIKER
Gyldenløvesgt. 1 A tlf. 042/22 336

KRISTEN SØRENSEN
MURMESTER
SULDÅLSVEIEN 8
TELEFON (042) 30 977
4600 KRISTIANSAND S.
SPESIALITET: FLISER — PEISER

 **Brødrene
Nygaard**

INTERNASJONAL TRANSPORT & SPEDISJON
Ægirsvei 3 — 4600 Kristiansand
Tlf. * (042) 92 340

Vi er også 11 spillere på «LAGET»,
som BAKKER opp om firmaets MÅL:

**Innsats og trening for å vinne
tilfredse kunder.**

Gullsmed
gemmaolog
A/S **HODNE**

Markensgt. 27 - Tlf. 042/24412
4601 Kristiansand

B&M

SVENDSEN A/S
Også Startere er velkommen
i vår forretning

Bergkvist & Co.

Kr. 4des gt. 26 a
Telefon 23 163

GLASS - PORSELEN

TRANSPORTSENTRALEN
KRISTIANSAND

ÆGIRSVEI - TLF. 91415

OSS STARTERE I MELLOM

Vi
gratulerer:

— Damelaget, som ble nr. 2 og eneste premierte Start-lag i fotballturneringen for damer og Old-Boys i Starthallen 27. og 28. mars.

Det seiersvante Start-laget i klasse 33-40 år ble denne gang slått ut i de innledende runder. Heller ikke laget over 40 år nådde opp, men ble nr. 3 i sin klasse — der bare 1 lag ble premiert.

De mange forfall førte til atskillige forskyvninger av kampene, men takket være solid innsats av sekretariatet og dommere, ble turneringen rodd vel i havn.

Følgende lag ble premiert: Damer: 1. Donn, 2. Start, Bedrift: 1. Gimlelærerne, 2. Lærerne I. Menn over 40 år: 1. Sørfjell. Menn 33-40 år: 1. Donn, 2. Rygene, 3. Otra.

— A-laget, som etter sin 9. sesong i den nåværende 1. divisjon ennå ikke har tapt en åpningskamp i serien.

— Gutte- og juniørlagene med de storfine resultatene under Tysklandsoppholdet i påsken. Fin-fin PR for Start.

— A-laget med Fædrelandsvennens Bragd-statuett for seriemesterskapet 1980, som laget fikk overrakt før kampen mot Fredrikstad. KIF har tidligere fått overrakt sin statuett for cupmesterskapet i håndball 1980.

— Bente (Syvertsen) og Jan Trygve Stokkeland, som fikk en datter i april.

Bingo to ganger hver uke

I et forsøk på å skaffe flere penger til klubben har bingokomiteen — i tillegg til variantbingoen på Cafe Petit i Vågsbygd Senter hver onsdag kl. 18.30 — nå også begynt med bingo i Arbeiderforeningen hver mandag kl. 18.00.

Dette gir alle Starts bingo-entusiaster to steder å velge mellom — hvis de da ikke foretrekker å besøke begge stedene.

Besøket har vært jevnt fordelt på de to stedene, og etter hva vi forstår blir det — i allefall i det lange løp — også noen kroner igjen for alt strevet.

Det er stort sett de samme trofaste sliterne som står for arrangementet på begge stedene, og takk skal de ha for det.

Hver krone som kommer inn i klubbkassa teller.

Mangfoldig herre

Jørund Røyne land er en mangfoldig herre med mange jern i ilden. Som dere vil se annet sted i avisen, har han greid å overtale hovedstyret til å gå med på å øke Starterens opplag for å kunne sende avisen til alle Kristiansandsskip i utenriksfart.

De mange gratulasjonstelegrammene fra skip i sjøen som Start mottok etter seriemesterskapet i fjor, viser at byens sjøfolk er levende interessert i hvordan det går med klubben. En del av dem har allerede fått anledning til å se Starts seriekamper på Video-opptak, nå får de i tillegg sjansen til å følge klubbens øvrige virksomhet ved hjelp av Starteren.

Vi nytter derfor høvet til å sende alle Start-fans i utenriksfart en liten hilsen, og hvis noen føler seg kallet til å sende oss et par linjer eller tre i retur, finner de redaktørens navn og adresse øverst på side 3.

Vi hører gjerne fra dere.

Red.

Start i folketoget 17-mai

Start marsjerer ut fra torget med Trond Pedersen som fanebærer.

Deltakelsen i folketoget 17. mai ble for Starts vedkommende kanskje ikke så stor som man hadde ventet på forhånd. Men så vidt vi kunne se, var samtlige styrer, utvalg og komiteer representert — ikke minst stilte damene sterkt. Også våre to A-landslagsspillere, Trond Pedersen og Svein Mathisen stilte opp. Trond til og med som fanebærer.

Selv om Start kanskje ikke stilte med den største troppen i toget, var klubben fyldig representert på sidelinja. Rundt hele løypa var det mange kjente og blide Start-fjes å se.

DØDSFALL

BJARNE BERGSTØL gikk bort den 22. mai 75 år gammel. Bergstøl har mange års tjeneste bak seg i Start. Foruten å ha sittet 2 år som klubbens formann og innehatt andre verv i hovedstyret, har han vært innom de fleste underutvalg, bl.a. flere år i juniorutvalget. I tillegg har han sittet en årrekke i Seniorrådet. Med Bjarne Bergstøl er en trofast klubbens tjener gått bort.

Rektor **DRENG DALE** ved Wilds Minnes skole gikk bort på nasjonaldagen nær 65 år gammel.

Som kjent leier skolen gym-sal i Starthallen, og mange av skolens elever er medlemmer av Starts junioravdeling, så det har i flere år eksistert et godt samarbeide mellom rektor Dale og klubben vår til gjensidig glede for begge parter.

Rundekampen

Under en liten dispuitt om hvor mange rundekamper det eventuelt kunne bli på A-laget i år, repliserte Håkon Tveit tørt: — Her driver dere og prater om rundekamper. I mi ti snakka vi bare om **Rundekampen**.

0001188
 ØYSTEIN LØVÅS
 VARDÅ SSLØYFEN 32
 4600 KRISTIANSAND S

Starts guttelag 1936: 1. rekke fra venstre: Erling Tofteland, Einar Gabrielsen, Karl Knudsen. 2. rekke: John Andersen, Rolf Johansen, Kristen Hag. 3. rekke: Finn Karlsen, Sverre Heidenreich, Kåre Pedersen, Håkon Tveit og Finn Engeland.

— 1936 markerer en milepel i Start's historie. Da ble det omsider satt en stopper for Flekkefjords mangeårige monopol på kretsmesterskap i gutteklassen. Den gjengen av 15/16 åringer som vant 2-0 i Flekkefjord kom til å danne stammen i vårt førstelag etter krigen da oppkjøringen mot høyere divisjoner begynte for alvor, skrev Rolf Hafsett i jubileumsavisen i fjor. Bildet over disse linjer viser noen av guttene fra den omtalte «gjeng».

**Med DnC Startkonto
 kan barna dine låne minst
 100.000 til bolig**

DnC Startkonto er ideell for sparing av barnetrygden og egne sparepenger. Kontoen har 7,5% rente, og 4 uttak pr. kalenderår kan foretas uten rentefradrag. Er barnetrygden satt inn i minst 6 år før barnet fyller 16, er man sikret å få låne minst 100.000 kroner til bolig. Kom innom oss eller ta en telefon.

Den norske Creditbank

DnC Startkonto **DnC**

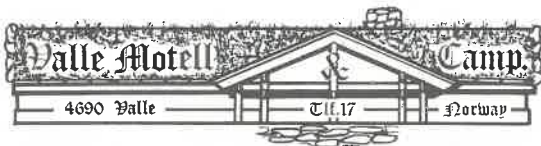
NYE KLÆR!

Besøk Sørlandets største spesialforretning i herre-, ungdoms- og gutteklær.
 Dyktige fagfolk hjelper Dem til riktig valg!

HERRE MOTEHUS
IVAR MJALAND

Markenogaten 34, Kristiansand S.

Tlf. (043) 37 100-17 — Bankgiro 2890.05.2527 —
 Postgiro 3 66 57 34

ALT I DAGLIGVARER

Klepp & Eidet A.s

St. Olavs vei 45 — Telefon 90 246 - 90 400

Kronprinsensgt. Shopping

Kronprinsensgate 49 — Telefon 23 799

H-KJEDEN

**Vi har de gode tilbudene
 og hos oss handler
 også Donnere og Vigørere
 ØKONOM ELEKTRISK A/S**

Kirkegt. 18 — Tlf. 23 436

EN H-FORHANDLER

Vi har det du trenger!

Nye og brukte lastebiler

P&B **Pau & Brinck**
AUTO AS

Avd. Kr.sand 042-92 555

MAGIRUS DEUTZ

B & S

For fremtidige trykksakbestillinger

— kontakt oss

Bjorvand & Skarpodde

BOK- OG OFFSETTRYKKERI

Vindmøllegangen 16 - 4600 Kristiansand
 Telefoner: 042/21 210 - 25 763